

Jahorina, 8. decembar 2023.

Objava za štampu

Bez straha do novinskih naslova: Zaštita slobode štampe i jačanje pravosuđa na Zapadnom Balkanu

Druga regionalna konferencija održana od 6. do 8. decembra 2023. na Jahorini (BiH) okupila je više od 80 novinara i članova pravosuđa u okviru dijaloga o „Jačanju slobode medija u Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji“. Učestvovali su visoki sudski predstavnici, uključujući Sanelu Gorušanović-Butigan, potpredsjednicu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i Sabinu Sarajliju, glavnu tužiteljku Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu.

U uvodnoj riječi, Guy Berger, bivši direktor za slobodu izražavanja u UNESCO-u, obratio se i sudstvu i medijima kao nezaobilaznim stubovima društva zasnovanim na vladavini zakona. Nakon toga usledila je temeljna prezentacija Natalije Bratuljević, nezavisne savetnice iz Srbije koja je prepoznala činjenicu da danas postoji dijalog. „Čak i kada se ne slažemo, imamo mogućnost da sjedimo za istim stolom“.

Osvrnimo se na dva produktivna dana tokom kojih su vođeni razgovori o transparentnosti u pravosuđu i odgovornom novinarstvu u regionu, kao i na potrebu da dvije zajednice rade zajedno na očuvanju slobode medija u regionu.

Tokom konferencije učesnici su diskutovali o tome zašto bi policija, tužioci i sudije morali da posmatraju novinarstvo kao javno dobro, a bezbjednost novinara kao prerogativ slobode izražavanja i pristupa informacijama. Također su se osvrnuli i na poteškoće u identifikovanju počinioca prijetnji i napada na novinare, što obuhvata i sistematsko klevetanje preko interneta. Učesnici su diskutovali o tome kako voditi efiksanu istragu zločina počinjenih protiv novinara i kako dokazati namjeru ubistva novinara van osnovane sumnje. Razmotrili su šta je potrebno za stvaranje kulture bezbjednosti u redakciji i u okviru novinarske zajednice i šta se može riješiti isključivo kroz državne bezbjednosne mehanizme. Sa zabrinutošću su ukazali na upotrebu Strateških tužbi protiv javnog istupanja (SLAPP tužbe) sa ciljem da se učutkaju glasovi koji kritikuju.

Našu viziju budućih koraka možete pronaći u završnoj riječi sastanka.

Više informacija o našoj inicijativi:

Sloboda medija je jedan od kamena temeljaca demokratije koja dobro funkcioniše, a novinari su najvažniji čuvari koji se staraju da vlade odgovorno ispunjavaju potrebe građana. Na žalost, mediji u Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji nisu uvijek u mogućnosti da bezbjedno rade, a novinare maltretiraju, napadaju i ubijaju samo zbog toga što obavljaju svoj posao.

Naša inicijativa „**Jačanje medijske slobode u Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji**“ obuhvata obuku, zastupanje i jačanje kapaciteta pravosuđa i medija kako bi se poboljšao kapacitet pravosudnog sektora i adekvatno odgovorilo na prijetnje sa kojima se novinari suočavaju, dok se istovremeno poboljšavaju uslovi pod kojima ti mediji rade. Holandski Helsinški odbor i „Free Press

Unlimited“ prepoznali su široki raspon i raznolikost koji postoje u svakoj od zemalja učesnica, što zahtijeva poseban pristup rješavanju problema u svakoj državi. Sarađujemo sa novinarskim udruženjima – BH Novinari, Makedonsko udruženje novinara (3HM), Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) i Centrima za obuku u pravosuđu – Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini (CEST BiH), Akademija za sudije i javne tužioce u Republici Sjeverna Makedonija, Pravosudna Akademija Republike Srbije. Ovu inicijativu je osnovalo Ministarstvo spoljnih poslova Holandije. Kako je Henk van den Dool, ambasador Holandije u Bosni i Hercegovini primijetio, „vladavina prava ne može da postoji bez povjerenja u sudstvo, a novinari su najvažniji za stvaranje tog povjerenja.“

Radi postizanja tog cilja, Holandski Helsinški odbor i „Free Press Unlimited“ sarađuju sa brojnim holandskim institucionalnim stručnjacima iz ove oblasti, konkretno Edukativnim i nastavnim pravosudnim centrom (*Studiecentrum Rechtspleging*) i Udruženjem novinara Holandije (*Nederlandse Vereniging van Journalisten*).

Kontakt za konferenciju za štampu:

Marcela Rilović, Menadžer za komunikacije u Holandskom Helsinškom odboru communicatie@nhc.nl.